

Barabbas of Jezus?

Barabbas of Jezus? Het is een dubbeltal, daar in Jeruzalem, rond het jaar 33 na Christus. Het volk mag het zeggen. Het lijkt wel een verkiezing, zoals dit najaar ook het Amerikaanse volk mag kiezen uit een tweetal, twee mannen. Maar hier, in Jeruzalem, staat véél meer op het spel dan daar, in Amerika. In Amerika gaat het over de vraag wie er president wordt. In Jeruzalem gaat het over de vraag wie er de doodstraf krijgt en wie er vrijuit mag gaan.

Jezus, de Onschuldige...

Barabbas of Jezus? Eerst is het nog niet duidelijk dat het zal uitlopen op deze keuze. In eerste instantie staat alleen Jezus voor de rechter. Hij is door de Joodse leiders meegesleurd naar de Romeinse stadhouder. De Joodse Raad mag geen doodvonnissen uitvoeren, daarvoor is een uitspraak van de Romeinse stadhouder nodig. En zo staat Jezus al heel vroeg in de morgen in de beklagdenbank. De aanklachten worden heel politiek geformuleerd. Vers 2: 'Wij hebben ontdekt dat Deze het volk afvallig maakt, en dat Hij verbiedt belasting te betalen aan de keizer en dat Hij van Zichzelf zegt dat Hij Christus, de Koning, is.' Alsof Jezus óóit politieke macht naar Zich toe zou hebben gehaald...

Voor Pilatus is het al heel snel duidelijk dat Jezus onschuldig is. Vers 4: 'Pilatus zei tegen de overpriesters en de menigten: Ik vind geen schuld in deze Mens.' Je zou zeggen: 'Dan is het toch duidelijk? Iemand die onschuldig is, die laat je toch vrij?' Maar Pilatus is bang voor de massa. Hij heeft al een paar keer eerder in zijn loopbaan meegemaakt dat het Joodse volk in opstand kwam. Dat bracht toen zijn positie flink in gevaar. Hij is dus op zijn hoede. En als hij hoort dat Jezus afkomstig is uit Galilea, verzint hij een list: hij stuurt Jezus gewoon door naar zijn collega die over Galilea regeert. Dat is Herodes Antipas, een zoon van Herodes de Grote, de man die de kinderen in Bethlehem liet vermoorden. Vanwege het Paasfeest is Herodes tóch in Jeruzalem.

Die familie van de Herodessen regeert over het Joodse volk. Maar oorspronkelijk zijn zij zelf niet van Joodse komaf. Het zijn Edomieten, nakomelingen van Ezau, de broer van Jakob. Alleen: die Edomieten zijn als het ware opgegaan in het Joodse volk. En de Herodessen doen er alles aan om over te komen als échte Joodse koningen. Onder andere doen ze dat door het dragen van een witte koningsmantel. Dat was kenmerkend voor de koningen van Israël, dat ze een witte mantel droegen.

En zo wordt Jezus voor Herodes gebracht. Herodes heeft veel over Hem gehoord. Jezus heeft natuurlijk ook veel in Galilea rondgetrokken, Hij heeft er onderwijs gegeven, wonderen gedaan, mensen genezen. En Herodes denkt: 'Kijk, nu kan ik Hem eindelijk eens zien! Hij zal vast wel een wonder voor mij willen doen, in ruil voor Zijn vrijlating.' Maar dat valt tegen. Wat Herodes ook vraagt, Jezus zegt niets...

Uiteindelijk weet Herodes geen raad met Jezus. Hij stuurt Hem maar weer terug naar Pilatus. En weer gaat Pilatus Jezus ondervragen. Eerder heeft hij al verklaard dat Jezus onschuldig is, en nu doet hij dat nóg drie keer! In vers 14: 'U hebt deze Mens naar mij toe gebracht als iemand Die het volk afvallig maakt. En zie, ik heb Hem in uw aanwezigheid ondervraagd, maar ik heb in deze Mens niets gevonden dat Hem schuldig maakt aan die dingen waarvan u Hem beschuldigt.' En dan in vers 15: 'Ja, ook Herodes niet, want ik heb u naar hem toe gestuurd en zie, er is door Hem niets gedaan wat de dood verdient.' Dat is de tweede keer.

En dan de derde keer, in vers 22: 'Hij zei echter voor de derde keer tegen hen: Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan? Ik heb niets in Hem gevonden wat de dood verdient. Ik zal Hem dan straffen en loslaten.'

De twee getuigen

Herodes en Pilatus, de Joodse koning en de Romeinse stadhouder, ze komen dus allebei tot dezelfde conclusie: deze man is onschuldig! Lukas is de enige van de vier evangelisten die dit benadrukt. De andere drie vertellen alleen over Pilatus en niet over Herodes. Waarom is dit belangrijk voor Lukas? Omdat Lukas zo heel duidelijk laat zien dat er twee getuigen zijn, de twee

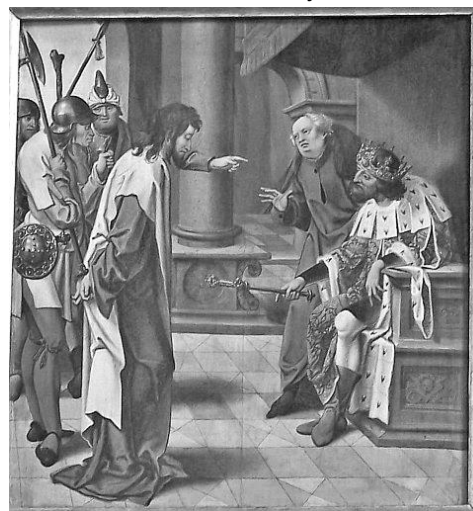
hoogste wereldlijke rechters in dat gebied, die allebei verklaren dat Jezus onschuldig is. En in de tora, de Joodse wet, staat dat op de verklaring van twee of drie getuigen elke zaak vaststaat. Je kunt dat vinden in Deuteronomium 19: 15. Hier zijn ze, die twee getuigen! Eerst zijn ze nog vijanden van elkaar, maar hier worden ze vrienden. Allebei kunnen ze geen kwaad in Jezus vinden, en allebei laten ze uiteindelijk Jezus vallen. Herodes laat Hem niet vrij, en Pilatus laat Hem ook niet vrij.

In Handelingen 4 lezen we over het gebed van de eerste christengemeente. En dan staat er dat ze dit gebed bidden, in vers 26 tot 28: 'De koningen van de aarde stellen zich op en de vorsten spannen samen tegen de Here en tegen Zijn Gezalfde. Want, in waarheid, tegen Uw heilig Kind Jezus, Die U gezalfd hebt, zijn Herodes en Pontius Pilatus samen met de heidenen en de volken van Israël bijeengekomen, om alles te doen wat Uw hand en Uw raadsbesluit van tevoren bepaald had dat er gebeuren zou.' Het is dus de héle mensheid, Joden en niet-Joden, samen tégen Jezus...

Zo laat Lukas het hier zien: het zijn niet alleen de Joden, die Jezus verwerpen. Het zijn ook niet alleen de niet-Joden. Nee, samen zijn ze schuldig. Samen zijn wé schuldig. Want de Onschuldige wordt veroordeeld tot de dood...

De witte mantel

Daar bij Herodes, daar gebeurt nog iets opmerkelijks. Vers 11: 'En toen Herodes, samen met zijn soldaten, Hem gehoord en bespot had, deed hij Hem

Jezus voor Herodes: detail uit het Antwerpener Schnitzaltaar in de Nicolaïkerk in Bielefeld. Dit altaar dateert uit 1524. De schilder heeft Jezus duidelijk afgebeeld met een witte mantel over Zijn eigen kleding.

een sierlijk gewaad om en stuurde Hem terug naar Pilatus.' Zie je dat? Ook Mattheüs, Markus en Johannes schrijven dat Jezus een spotkleed aankrijgt, zogenaamd de mantel van een koning. Maar zij schrijven dat Hij die mantel krijgt van de soldaten van Pilatus. Hier gaat het over Herodes, die hoogstpersoonlijk dat gewaad over Jezus' schouders hangt. Het gaat hier dus over een ándere mantel.

Dat wordt ook duidelijk uit de mededeling dat het gaat om een 'sierlijk gewaad'. In het Griekse origineel staat voor 'sierlijk' het woord 'lampros'. Daar komt ons woord 'lamp' vandaan. 'Lampros' betekent 'blinkend' of 'witglanzend'. Lukas gebruikt het woord in Handelingen 10 voor de kleding van een engel, die kleding is blinkend wit. Het gaat hier dus niet om een rode soldatenmantel, maar om een witte mantel. En het is niet toevallig dat juist Herodes die mantel om de schouders van Jezus hangt. Want – wat hoorden we net? – de koningen van Israël droegen een witte mantel! Herodes gebruikt hier ongetwijfeld een afdankertje van zichzelf. Om het maar even heel duidelijk te maken: 'Ja ja... U wilt de Koning der Joden zijn?! Ha! Dan zullen we van U een Koning der Joden maken!'

En daar staat Jezus in die witte mantel, blinkend wit... Maar zonder dat hij het beseft, voert Herodes hier een profetische daad uit. Want inderdaad, Jezus ís de Koning der Joden. En Hij is is nog méér! Want wit staat ook voor onschuld. Hier staat de Onschuldige! In Zijn witte mantel. En weet je wie er nog meer in het wit gekleed is, blinkend wit? Dat is God Zelf! Het staat in Daniël 7: 9: 'Ik keek toe totdat er tronen werden geplaatst, en de Oude van dagen (dat is God Zelf) Zich neerzette. Zijn gewaad

was wit als de sneeuw en het haar van Zijn hoofd als zuivere wol.' Herodes beseft het niet, maar door Jezus te kleden met een blinkend wit kleed laat hij zien wie Jezus werkelijk is: de Onschuldige, de Koning der Joden, de Zoon van God!

Barabbas, de schuldige...

Jezus, Hij is de Ene van het dubbeltal. En Barabbas, hij is de tegenkandidaat. Barabbas is betrokken geweest bij een oproer, en hij heeft iemand vermoord. Hij is een misdadiger, een crimineel. Barabbas... Dat is een vreemde naam. 'Bar' betekent 'zoon' en 'abba' betekent 'vader'. Barabbas wil zeggen: 'Zoon van de vader', 'Zoon des vaders'. En als je dat hoort, dan beseft je opeens: de éne 'Zoon van de Vader' staat hier tegenover de andere 'Zoon van de vader'... De Eén onschuldig, helemaal één met de hemelse Vader. De ander schuldig, overduidelijk schuldig, een moordenaar... En toch, tóch is ook hij een 'zoon van de Vader', ook hij heeft een Vader in de hemel...

Het wonder van het kruis

Het lijkt zo duidelijk: de onschuldige Zoon van de Vader, tegenover de schuldige zoon van de Vader. Glashelder wie er moet worden gestraft, glashelder wie er moet worden vrijgelaten, toch? Inderdaad... glashelder. En toch gaat het precies andersom. Vers 25: 'En hij liet hun de man los die om oproer en moord in de gevangenis geworpen was, om wie zij gevraagd hadden. Maar Jezus leverde hij over aan hun wil.'

Onvoorstelbaar... en toch: juist hier komen we bij het h art van het Evangelie, van de goede boodschap: omdat Jezus als Onschuldige de dood ingaat, gaat de schuldige vrijuit... Dat is het wonder van het kruis. Die witte mantel, die Jezus terecht draagt, die witte mantel die wij nooit zouden verdienen, die wordt t ch om onze schouders gehangen. We hebben het daarnet gezien: de witte doopjurk. De doop is het bewijs, dat God ons leven schoonwast, helemaal schoon. En dat bewijs mogen we z lfs al krijgen v  rdat wij onze eerste zonde kunnen doen. De vergeving van God gaat al v  r onze zonde uit, omdat God ons onvoorwaardelijk liefheeft.

Daarom is die witte doopjurk zo'n terecht symbool van reinheid, van een mens die schoongewassen mag zijn voor God. En daarom hangt hier voorin bij een doopdienst ook een wit kleed, met daarop het Lam, Jezus. Het Lam dat de overwinning draagt.

Jij en ik, wij mogen 'kind van de Vader' zijn, door Hem in genade aangenomen, 'Bar-abbas', zoon van de Vader, 'Bath-abbas', dochter van de Vader. De dood van Jezus Christus betekent voor ons het leven. Hij draagt de straf die wij verdienen. Zoals we het hoorden aan het begin van de dienst, Jesaja 53: 5: 'Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen.'

Zonder Jezus is er geen vrij spraak

Barabbas, hij wordt vrijgelaten. Hij mag wegwandelen, z ma r! Terug naar huis, terug het l ven in. En je kunt je afvragen: 'K n dat zomaar? Hij heeft een moord gepleegd?! En hier wordt de zaak gewoon geseponneerd? Er wordt niets mee gedaan! Is dat rechtvaardig? K n dat zomaar?'

Nee dus. Dat k n ook niet zomaar! Hoe kan een zondaar zomaar straffeloos verder gaan? Dat k n ook niet! Als God z ma r zou vergeven, zonder dat daar een straf tegenover zou staan, zou Hij wel h  l goedkoop vergeven. Dan zou Hij het kwaad niet serieus nemen, het kwaad waardoor mensen slachtoffers worden, waardoor mensen breken.

Nee, God kan all  en een zondaar vergeven, omdat Zijn Zoon de straf heeft gedragen aan het kruis. Jezus' stierf in  nze plaats. Als Jezus er niet was geweest, zou Barabbas terechtgesteld zijn. Zonder Jezus is er geen vrij spraak. En daarom is het zo essentieel dat je een beroep doet op Jezus. Dat je je overgeeft aan Hem. Dat je gelooft in Hem! En als dat op dit moment nog heel ver van je afstaat, nodig ik je van harte uit: leer Jezus kennen! Kom dichterbij, ga de Bijbel lezen, volg een Alpha-cursus. Maar vooral: vraag het maar aan Hem, bid of Hij in je leven wil komen. Want dat wil Hij! Hij zoekt ook jou, wie je ook bent!

Jezus de Onschuldige, Hij wordt veroordeeld. Barabbas, de schuldige, Hij gaat vrijuit. Het is een wonderlijke ruil.

Een nieuw begin, een hoge roeping!

Hoe zal het verder gegaan zijn met Barabbas? Dat vraag ik me weleens af... Het staat nergens, we weten het niet. Misschien is hij christen geworden, het zou kunnen. Een actief lid van de gemeente in Jeruzalem. Ik hoop het. Maar hij kan ook teruggevallen zijn in zijn oude patronen. Misschien later opnieuw gevangen gezet. Ook dat kan. Het blijft gissen.

Maar   n ding staat vast: dankzij Jezus krijgt hij hier een nieuw begin. Een nieuw leven. Dankzij de Zoon van de Vader wordt deze zoon van de Vader vrijgesproken.

Wat er later ook gebeurt, dat nieuwe begin staat vast. Zoals het vandaag ook voor Gustav vaststaat. De doop is daarvan het bewijs, hoe het ook verder gaat.

Dat nieuwe begin voor Barabbas, dat heeft bloed gekost. En ook ons nieuwe begin, de bevrijding van zonde en dood, heeft bloed gekost. Als je dat op je laat inwerken, beseft je dat je ook een heel d re roeping hebt om te leven zoals God dat wil. Jouw witte mantel kostte Jezus het leven. Dan laat je het toch wel uit je hoofd om die witte mantel te besmeuren met zonde en kwaad? Jezus' offer aan het kruis betekent voor jou en mij: een roeping. Een roeping om heilig te leven.

Van tijd tot tijd komen wij in Zuid-Limburg. En dan gaan we soms naar die enorme militaire begraafplaats bij Margraten. 8.288 Amerikaanse militairen liggen er begraven. Eindeloze rijen witte kruisen staan er, soms een witte Davidsster ertussen, als het een Joodse militair betreft. Als je daar komt, word je vanzelf stil. dan denk je aan al die jonge mensen, die de oceaan overgestoken zijn, ver van huis en haard, om hier te vechten, voor  ns. Om ons vrijheid te schenken. Om ons te bevrijden van het duivelse nazi-regime.

Als je daar loopt, in Margraten, dan voel je heel sterk je verantwoordelijkheid, je roeping om iets goeds te doen met je leven, zodat zij niet voor niets gestorven zijn.

Op   n van de zuilen op die begraafplaats staat deze tekst: 'In memory of the valor and the sacrifices which hallow this soil.' 'Ter nagedachtenis aan de moed en de offers die deze grond heiligen.' Het is heilige grond. Vanwege de moed en de offers die zijn

gebracht. Offers die ons vrijheid brachten. Vandaag eren wij Jezus Christus, het Lam van God, die het offer bracht van Zijn leven, om ons vrij te kopen, om ons de vrede te brengen, om ons een wit kleed om te hangen. Want zo zegt Jezus het Zelf in Openbaring 3: 5: 'Wie overwint, zal bekleed worden met witte kleren en Ik zal zijn naam beslist niet uitwissen uit het boek des levens, maar Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen.'

Vandaag staan ook wij

hier op heilige grond. 'In memory of the valor and the sacrifices which hallow this soil.' 'Ter nagedachtenis aan de moed van Jezus Christus en aan Zijn offer, het offer dat deze grond heiligt.'

Inderdaad, we staan hier op heilige grond, in het huis van God, aan de voet van het kruis. Daarom loopt deze preek uit op de aanbidding van het Lam, Jezus Christus. Ik kom naar beneden en samen worden we stil, aan de voet van het kruis, waaraan Hij Zijn leven gaf. Samen mogen we Hem eren, en danken, en ons verwonderen over zoveel liefde en zoveel genade. Samen worden we stil vanwege die wonderlijke ruil... Amen.

